

Nieuwe archeologie

Satellietbeelden, drones, *Google Earth*, het zijn methodes en technieken die al ettelijke decennia door klimaatonderzoekers, oceanografen en planologen gehanteerd worden, maar onder archeologen werden dergelijke 'moderne zaken' tot voor kort nog maar mondjesmaat gebruikt. Maar het lijkt er op als of men nu in korte tijd de achterstand aan het inhalen is. Zo ontdekte men in het afgelopen jaar met behulp van laserstralen een gigantische middeleeuwse stad in het Cambodjaanse oerwoud, werden er drones gebruikt om in de jungles van Peru en Ecuador nog onbekende Mayasteden in kaart te brengen, zag men op *Google Earth* voor het eerst de contouren van oeroude nederzettingen in de Egyptische woestijn en bleken er op satellietbeelden nieuwe tempels en piramides te staan. De voorlopig laatste in deze reeks van toepassingen was de vondst van een nog onbekende tempel in de Jordaanse bergen, op nog geen paar honderd meter verwijderd van een van de beroemdste monumenten van Petra. Ook deze ontdekking was te danken aan wat men eerder op satellietbeelden had gezien.

Bij deze laatste ontdekkingen werkten 'klassieke' archeologen, onder leiding van de Amerikaan Christopher Tuttle samen met de eveneens Amerikaanse onderzoekster Sarah Parcak. Deze laatste zou je met enige goede wil een van de godfathers van de satellietarcheologie kunnen noemen. Want zij was een van de eerste onderzoekers die satellietbeelden op grote schaal gebruikten om archeologische objecten op te sporen. Haar grootste succes tot nog toe was in 2015 toen zij in de Egyptische woestijn een aantal grote bouwwerken onder het zand ontdekte. Voor deze ontdekking kreeg zij in 2015 de prestigieuze TED prijs, een bedrag van een miljoen dollar voor gewaagd nieuw onderzoek. Geld dat zij onder andere besteed heeft voor het onderzoek in Jordanië, waarbij dus nu een bijzondere tempel is ontdekt.

In een van de volgende nummers zal *Archeologie Magazine* uitgebreid stil staan bij al deze nieuwe technieken en ook bij de eerste resultaten van een aantal van de meest spectaculaire vondsten die met hulp daarvan zijn gedaan. ◀

▲ Sarah Parcak bij de uitreiking van de TED prijs 2015. (FOTO: WWW.TED.COM)

Nieuwe technieken zijn bij archeologisch onderzoek in opmars